Lietas arhīva Nr. C-0127-17
Nr. C29542916
ECLI:LV:ALRT:2017:1107.C29542916.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2017.gada 7.novembrī

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
ar sekretāri B.Kalaci,
piedaloties prasītājas Seesam Insurance AS Latvijas filiāle pilnvarnieces SIA "Julianus Inkasso Latvija" pilnvarotajai pārstāvei /pers.A/
atbildētājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" pilnvarotajam pārstāvim /pers. E/,
2017.gada 24.oktobrī atklātā tiesas sēdē videokonferences veidā izskatīja civillietu Seesam Insurance AS Latvijas filiāle maza apmēra prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu un

konstatēja:

Prasītāja Seesam Insurance AS Latvijas filiāle 2016.gada 20.jūlijā iesniegusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu (zaudējumu piedziņu regresa kārtībā).

2016.gada 25.jūlijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese pieņēmusi lēmumu par pieteikuma pieņemšanu un civillietas ierosināšanu.

Pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas ierosinājuma, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1]panta pirmo daļu, Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētāja 2016.gada 2.novembrī nolēmusi šo lietu nodot izskatīšanai Alūksnes rajona tiesai (lietas 61.lapa). Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneses 2016.gada 25.novembra lēmumu lieta pieņemta izskatīšanai (lietas 65.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un /pers. H/ tika noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums un izsniegta polise 18/00/0911/06, uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/ (turpmāk tekstā – dzīvoklis). Polises darbības termiņš bija no 2006.gada 7.aprīļa līdz 2007.gada 6.aprīlim. 2007.gada 17.martā dzīvoklis bija applūdināts, mājas apsaimniekotājs veica apsekošanu un sastādīja aktu, norādot, ka applūdināšana notika sakarā ar kanalizācijas sistēmas avāriju dzīvoklī Nr.25.

Balstoties uz iesniegto tāmi, prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 236 LVL apmērā, kas *euro* valūtā ir 335,80 EUR. No aprēķinātās tāmes summas tika atskaitīts pašrisks. Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pantu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim.

Dzīvojamo māju /adrese/, apsaimniekoja atbildētāja uz apsaimniekošanas līguma pamata, ar kuru atbildētāja apņēmās sniegt apsaimniekošanas pakalpojumus. Uz notikuma dienu spēkā bija Ministru kabineta noteikumi Nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu", kuru 7.punkts nosaka, ka ikvienā dzīvojamā mājā organizējami šādi uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumi: dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas un tai piesaistītā zemesgabala sanitārā kopšana un labiekārtošana (tai skaitā deratizācija, dezinfekcija); dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskā apkope, kārtējie remontdarbi; mājas pārvaldīšanas pakalpojumi (tai skaitā finanšu uzskaite un juridiskie pakalpojumi, lietvedības nodrošināšana); nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošana (vismaz trim nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktajam periodam). Saskaņā ar apsaimniekošanas līguma 5.1.1.punktu un 6.1.2.punktu atbildētājai bija pienākums uzturēt ēkas iekārtas labā tehniskā kārtībā un veikt profilaktisko apkopi. Kanalizācijas sistēma attiecas pie ēkas inženierkomunikācijām, kas neietilpst dzīvokļa īpašnieka atsevišķā īpašumā un pārziņā. Atbildētājam, kā mājas pārvaldniekam, bija pienākums laicīgi apsekot dzīvojamās mājas komunikācijas un laicīgi veikt nepieciešamas darbības, lai nepieļautu avāriju un dzīvokļa saliešanu. Labprātīgi atlīdzināt nodarīto zaudējumu atbildētāja nepiekrita.

Atbildētāja nav persona, kuras labā bija noslēgts apsaimniekošanas līgums, viņu ar prasītāju nesaista līgumiskas attiecības, tāpēc šajā gadījumā nav piemērojamas likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta astotās daļas un Komerclikuma 406.panta normas, kas ierobežo prasības celšanas termiņu ar trīs gadiem.

No zaudējumu summas 335,80 EUR tika aprēķināti likumiskie procenti 0,01644% dienā.

Tā kā atbildētāja nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvia" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radās papildus zaudējumi fiksētās maksas 121 EUR (fiksēta maksa 100 EUR + PVN 21% 21 EUR) apmērā par zaudējumu un to apkopošanu, prasības pieteikuma sagatavošanu, nosūtīšanu utt.). Ņemot vērā minēto, prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājai nebūtu jācieš šie izdevumi, ja atbildētāja labprātīgi atlīdzinātu zaudējumus.

Ar celto prasību prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai galveno parādu 456,80 EUR apmērā, likumiskos procentus 58,98 EUR apmērā, kopā 515,78 EUR,
- piedzīt no atbildētājas visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu 77,37 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR;
- noteikt tiesības prasītājai par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1756., 1775., 1779.pantu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" un Civilprocesa likuma 195., *25018., 25019., 25020.pantiem* (tā norādīts

prasības pieteikumā).

Prasītāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

2016.gada 26.jūlijā prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa nosūtīta atbildētājai uz juridisko adresi, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai par iesniegto prasību līdz 2016.gada 25.augustam (lietas 43.lapa).

2016.gada 26.augustā tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums par prasību (lietas 49.-52.lapa), kurā norādīts, ka tā neatzīst prasību pilnīgi.

Atbildētāja nepiekrīt prasītājas norādītajam apgalvojumam, ka kanalizācijas sistēma attiecas pie ēkas inženierkomunikācijām, kas neietilpst dzīvokļa īpašnieka atsevišķā īpašumā un pārziņā, jo prasītāja nav pievienojusi nevienu pierādījumu tam, ka appludināšana notikusi kopīpašumā. Nav pievienots arī eksperta atzinums, kas varētu prasītājas apgalvojumu apstiprināt. 2007.gada 19.marta prasības pieteikumā par zaudējuma vai bojājuma fakta konstatāciju dzīvokļa Nr.19 īpašnieks norāda, ka avārijas iemesls – ir virtuves kanalizācijas vada avārija un notekcauruļu bojājums. No augstāk minētā izriet, ka avārija notika dzīvoklī, tas ir īpašnieka atsevišķā īpašumā, nevis kopīpašumā, jo visas komunikācijas, kas attiecas uz virtuvi – ir dzīvokļa īpašnieka atsevišķais īpašums, līdz ar ko, tas ir uzskatāms par dzīvokļa atsevišķu īpašumu un par tā tehniskās apkopes un pārbaudes veikšanu ir atbildīgs dzīvokļa īpašnieks. Ūdensvada centrālie stāvvadi patiešām ir mājas kopīpašuma daļa, bet tā atzari, kas atrodas dzīvoklī, ir pieskaitāmi atsevišķajam īpašumam. Ne noslēgtais apsaimniekošanas līgums, ne arī minētie normatīvie tiesību akti neparedz pārvaldnieku pienākumu – pieskatīt un veikt apkopi atsevišķā īpašuma elementiem.

Atbildētājas atbildība iestātos tādā gadījumā, ja bojājums tiktu konstatēts kopīpašuma esošajā inženierkomunikāciju sistēmā, tas ir paša ūdensvada stāvvadā, bet ņemot vērā to, ka bojājums tika konstatēts pašā dzīvoklī Nr.25, kas atrodas pirms kopīpašuma ūdensvada stāvvada, tad atbildētāja šajā gadījumā nav atbildīga par rādītajiem zaudējumiem, bet gan dzīvokļa īpašnieks, kā to noteic Dzīvokļa īpašuma likuma 14.pants.

Prettiesiskā rīcība un vainojamība zaudējumu nodarīšanā, kas izpaudās bezdarbībā, nenodrošinot pienācīgu tehnisko stāvokli dzīvoklī esošām ūdensvada komunikācijām gulstas uz dzīvokļa /adrese/, īpašnieka, jo ar minēto bezdarbību dzīvokļa īpašnieks nav ar pienācīgu rūpību izturējies pret saviem kā dzīvokļa īpašnieka pienākumiem rūpēties par dzīvoklī esošo komunikāciju un iekārtu uzturēšanu tehniskā stāvoklī. Šī dzīvokļa īpašnieka bezdarbība, nerūpēšanās par sava īpašuma drošu tehnisko stāvokli, novedusi pie minētās ierīces bojājuma, kura rezultātā appludināts dzīvoklis Nr./adrese/.

Aktā par saliešanu norādīts, ka atbildētāja neatbild par avārijas sekām un izdevumiem, kuru cēlonis ir dzīvojamās mājas konstruktīvie elementi, apdare un inženierietaises, nekvalitatīva konstrukciju un to elementu iebūvēšanu ēkā tās celšanas laikā, kā arī, ja apkures, aukstā/karstā ūdens sistēmas vai to atsevišķi elementi ir nokalpojuši ilgāk par normatīvo ekspluatācijas laiku […]. Aktā ir norādīts, ka ir veikta dzīvokļa pārplānošana bez saskaņošanas ar apsaimniekotāju, līdz ar minēto, pastāv varbūtība, ka tieši nelikumīgas pārbūves rezultātā tika izraisīta avārija. Tas ir vēl viens apgalvojums dzīvokļa Nr.25 īpašnieka vainas konstatēšanā.

2013.gada 29.aprīlī prasītāja nosūtījusi pretenzijas vēstuli dzīvokļa Nr.25, kurā arī notika ūdens noplūde, īpašniecei /pers. I/ (*tā norādīts vēstulē*). Prasītāja vēstulē norāda, ka par ūdens nodarītajiem bojājumiem ir atbildīga /pers. I/ (*tā norādīts vēstulē*) un lūdz atlīdzināt prasītājai izdevumus, kas bija radušies sakarā ar ūdens noplūdi. Ņemot augstāk minēto, pati prasītāja savā vēstulē ir atzinusi, ka ūdens noplūdē ir vainojama nevis atbildētāja, bet gan dzīvokļa Nr.25 īpašniece. Pastāv arī liela varbūtība, ka /pers. I/ pēc šīs pretenzijas saņemšanas zaudējumus prasītājai atlīdzinājusi un prasītāja tagad vēlas pretlikumīgi iedzīvoties uz atbildētājas rēķina.

Prasītāja savu prasījumu pamato un norāda, ka uz notikuma dienu spēkā bija 2008.gada 9.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu". Civillikuma 3.pants nodaļa, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Ņemot vērā to, ka appludināšana notika 2007.gada 17.martā, šie Ministru kabineta noteikumi nevar būt piemērojami šajā lietā. Arī Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums ir pieņemts tikai 2009.gada 19.jūnijā, tātad konkrētajā lietā nevar tikt izmantots. Atbildētāja arī norāda, ka Civilprocesa likums nesatur 25018., 25019., 25020.pantus, uz kuriem atsaucas prasītāja. Nekāds likums nenoteica un neuzlika par pienākumu pārvaldniekam veikt apsekošanu noteiktajā laikā.

Prasības pieteikumā prasītāja arī atsaucās uz apsaimniekošanas līguma punktiem, taču prasībai šis apdrošināšanas līgums (*tā norādīts dokumentā*) nav pievienots, līdz ar ko atbildētājai nav saprotams par kādu apdrošināšanas līgumu (*tā norādīts dokumentā*) iet runa.

Pie šādiem apstākļiem nav saprotams, ar kādu likumu un pantu prasītāja pamato savu prasību un kāds likums noteic atbildētājas atbildību un pienākumu veikšanu šajā lietā.

Prasība celta arī par zaudējumu atlīdzināšanu, kurus prasītājas ieskatā veido arī juridiskie pakalpojumi par prasības pieteikuma sagatavošanu.

Civillikuma 1770.panta izpratnē ar jēdzienu "zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zaudējumu vai bojājumu, kā arī citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas.

Tiesāšanās izdevumi ir izdevumi, kas rodas valstij vai lietas dalībniekiem sakarā ar tiesvedību civillietās. Ir acīmredzami, ka izdevumi, kas ir radušies "par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.)" – ir ar lietas celšanu saistītie izdevumi, atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas noteikumiem. Civilprocesa likuma 44.pants imperatīvi nosaka, ka tikai komentējamā pantā minētie izdevumi ir atlīdzināmi. Citiem izdevumiem, kas radušies lietas dalībniekiem sakarā ar lietas vešanu, nav tiesisku seku. Tātad, atlīdzināt izdevumus, kas saistīti ar lietas vešanu var tikai advokātam un šis jēdziens nav tulkojams paplašināti. Atbilstoši Augstās tiesas Civillietu departamenta (LR Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 23.novembra spriedums lietā Nr.SKC-377/2011) un Satversmes tiesas (Satversmes tiesas 2014.gada 7.februāra spriedums lietā Nr.2013-04-04// Latvijas Vēstnesis, 2012, C-320.-C324.lpp) spriedumos sniegtajai interpretācijai ar juridisko jēdzienu "advokāts" Civilprocesa likumā saprotams tikai Latvijas Republikas Advokatūras likuma 4.panta pirmajā daļā minētās personas.

Arī 2015.gada 30.oktobra Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedumā lietā Nr.SKC-224/2015 atzīts, ka izdevumi par juridisko palīdzību procesuāla dokumenta sagatavošanā nevar tikt kvalificēti kā zaudējumi un nevar tikt atlīdzināti, jo tie pēc būtības ir izdevumi, kas saistīti ar konkrētu procesu, proti, procesuāli izdevumi jeb tiesāšanās izdevumi. Civilprocesā atlīdzināmie tiesāšanās izdevumi ir reglamentēti Civilprocesa likuma 4.nodaļā, kurā ietilpstošais 44.pants izsmeļoši noteic ar lietas vešanu saistītos izdevumus un to atlīdzināšanu. Saskaņā ar šī panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem atlīdzināmi tikai izdevumi advokāta palīdzības samaksai, bet ne citu personu, tostarp citu juristu sniegtās palīdzības samaksai. Tāpat atlīdzināmos ar lietas vešanu saistītos izdevumos neietilpst pasta izdevumi par dokumentu nosūtīšanu. Tas nozīmē, ka personai nav iespējams pretendēt uz tādu juridiskās palīdzības izdevumu atlīdzināšanu, kas nav minēti Civilprocesa likumā.

Atbildētājai nav saprotama prasītājas norāde uz Civillietas Nr.24087516 tiesas praksi, jo pirmās instances spriedums nav uzskatāms par tiesu praksi.

Atbildētāja arī norāda, ka attiecībā pret šo prasību ir iestājies noilgums un prasītāja nevar prasīt zaudējumu atlīdzību. Komerclikuma 406.pants nosaka, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Savukārt, Komerclikuma 388.panta noteikumi nosaka, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Noslēdzot

apdrošināšanas līgumu ar dzīvokļa /adrese/, prasītāja veica komercdarījumu. No šī komercdarījuma izrietošais prasījums pret atbildētāju atbilst Komerclikuma 406.panta noteikumiem. Kaut arī prasītājai ar atbildētāju nebija noslēgts komercdarījums, prasītājas iesniegtā prasība par zaudējumu atlīdzību ir "no komercdarījuma izrietošs prasījums", līdz ar to šajā lietā ir iestājies noilgums un prasība ir noraidāma.

Iebildumi pamatoti ar Komerclikuma 388., 406.pantu, Civillikuma 1656.pantu un Civilprocesa likuma 44.pantu.

Atbildētāja ir lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, jo atbildētāja vēlas izteikt savu viedokli tiesas sēdē, kā arī nepieciešamības gadījumā sniegt papildus paskaidrojumus.

2016.gada 21.septembrī tiesā saņemta prasītājas atsauksme uz atbildētājas paskaidrojumu (lietas 57.lapa), kurā norādīts, ka prasītājas ieskatā atbildētājas paskaidrojumi ir sastādīti formāli un nesatur argumentus, uz kuru pamata prasība varētu būt noraidīta. No paskaidrojumiem redzams, ka atbildētāja ļoti paviršiiepazinās ar prasības pieteikuma tekstu un tajā izklāstītajiem argumentiem.

Kā redzams no apsekošanas akta, ūdens noplūde notika sakarā ar kanalizācijas sistēmas, kura funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašuma esošajām inženierkomunikācijām, avāriju un par šo elementu laicīgo apsekošanu un apkopi atbild apsaimniekotājs.

Ūdens noplūdi varēja novērst, ja apsaimniekotājs būtu regulāri apsekojis un veicis nepieciešamus remontdarbus vai tehnisko apkopi. Atbildētāja neiesniedza lietā pierādījumus tam, ka komunikācijas, tajā skaitā kanalizācijas sistēma būtu laicīgi apsekota un dzīvokļu īpašnieki būtu informēti par nepieciešamību sasaukt kopsapulci un lemt par nepieciešamību veikt remonta darbus. Avārijai nav nejaušs raksturs un šo komunikāciju apkope ir atbildētājas atbildības robežās. Šāda tēze nostiprināta arī tiesu praksē, civillietā C29700315.

Prasītāja papildus izskaidro, kā veidojas prasības summa – izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība un fiksēta maksa 121 EUR saskaņā ar sadarbības līgumu, kurš ir pievienot lietas materiāliem. Tā kā atbildētāja nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radās papildus zaudējumi fiksētas maksas 121 EUR (fiksēta maksa 100 EUR + PVN 21% 21 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.). Ņemot vērā minēto, prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājai nebūtu jācieš šo zaudējumu, ja atbildētāja savlaicīgi atlīdzinātu norādīto zaudējumu izmaksātas apdrošināšanas atlīdzības apmērā. Atbildētāja bija brīdināta par to, ka piedziņas summa pieaugs, ja lieta tiks izšķirta tiesas ceļā. Šāda prasītājas pārliecība ir apliecināta ar tiesu praksi, spriedumiem civillietās C15290315, C29378116, C151132916, C26177915 utt.

Regresa prasība – cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisko vērtību. Regresa prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits (*Juridisko terminu vārdnīca, Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225 lpp.*). attiecīgi, prasība daļā par zaudējumu piedziņu par tiesvedības pakalpojumiem 103,30 EUR apmērā ir apmierināma. Šāda tēze ir apstiprināta ar tiesu praksi, civillietā C24087516. Šāda tēze nostiprināta arī tiesu praksē, piemēram, civillietā C29378116.

Pamatojoties uz augstāk minēto, prasītāja lūdz pieņemt atsauksmi uz paskaidrojumiem un prasību apmierināt pilnībā.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneses 2016.gada 25.novembra lēmumu nolemts civillietu C29542916 izskatīt tiesas sēdē (lietas 65.lapa).

2016.gada 9.decembrī Alūksnes rajona tiesā saņemts Prasītāja pārstāvja papildus paskaidrojums, kurā norādīts, ka pati Atbildētāja sastādītajā aktā norādījusi, ka ūdens noplūde notika sakarā ar kanalizācijas sistēmas avāriju, kas norāda uz to, ka avārija notika kopējā, funkcionāli no dzīvojamās mājas neatdalāmā sistēmā, par kuras apsekošanu un apkopi atbild mājas apsaimniekotājs. Ja noplūde notiktu lokālas avārijas dēļ, aktā būtu aizpildīts 6.punkts, kurā iekļautas iekšējo komunikāciju avārijas.

Atbildētāja savos paskaidrojumos kļūdaini atsaucās uz Komerclikumu un noilguma iestāšanos lietā. Atbildētāja nav persona, kuras labā bija noslēgts apdrošināšanas līgums, viņu ar Prasītāju nesaista līgumiskas attiecības, tāpēc šajā gadījumā nav piemērojamas likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40. panta 8.daļas un Komerclikuma 406.panta normas, kas ierobežo prasības celšanas termiņu ar trīs gadiem. Līgumiskas attiecības, no kuras izriet Prasītāja komercdarbība, pastāvēja starp Prasītāju un apdrošinājuma ņēmēju, bet no Atbildētājas zaudējums tiek piedzīts parastā civiltiesiskā kārtībā. Civillikums nosaka sekojošo: 1893.pants "Saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā", 1895.pants "Visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā". Ņemot vērā to, ka ar speciālo likuma normu nav noteikts īpašs termiņš regresa prasības celšanai, konkrētajā gadījumā ir piemērojamas LR Civillikuma normas, proti, 1895.pants un termiņš regresa prasības celšanai ir vismaz līdz 2018.gadam. Bet LR Civillikuma 1905.pants nosaka, ka atgādinājums pārtrauc noilgumu. Lietā ir iesniegts Atbildētājam nosūtīts atgādinājums, ar kuru noilgums bija pārtraukts. Šāda tēze ir apliecināta ar tiesas praksi, spriedumiem civillietās C15290315, C29378116, C30453716 un citās lietās.

Dzīvojamo māju apsaimniekoja Atbildētāja, kura pati piedalījās akta sastādīšanā un konstatēja, ka ūdens noplūde notika sakarā ar avāriju ēkas koplietošanas komunikācijās. Par ēkas koplietošanas komunikāciju uzturēšanu kārtībā bija atbildīga Atbildētāja, un ir secināms, ka Atbildētāja bezatbildīgi pildīja savus pienākumus.

2017.gada 7.februārī Alūksnes rajona tiesā saņemts /adrese/, inventarizācijas lietas izraksts un plāns (lietas 96.-99.lapa).

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis prasību uzturēja pilnā apmērā un papildus paskaidroja, ka likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 2.,3. pantā ir noteikts, kādi elementi ietilpst dzīvokļa atsevišķajā, bet kādi – kopīpašumā esošajā daļā. Kanalizācijas sistēma ietilpst dzīvojamās mājas kopīpašumā esošajā daļā. Pati atbildētāja 2007.gada 28.marta aktā ir konstatējusi avāriju kanalizācijas sistēmā. Tā kā kanalizācijas sistēma ietilpst kopīpašumā esošajā daļā, tās apsaimniekošana ietilpst atbildētājas pienākumos. Atbildētāja ir pieļāvusi bezdarbību, nav apsekojusi minēto sistēmu, tā rezultātā notika avārija un tika saliets dzīvoklis Nr. 19. Likumiskie procenti ir aprēķināti par laika periodu kopš 2013.gada 29.jūlija, t.i. no brīža, kad tā vērsās par zaudējumu atlīdzināšanu pie pārvaldnieka, līdz 2016.gada 5.jūlijam (prasības pieteikuma iesniegšanas dienai tiesā).

Atbildētājas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina un papildus paskaidroja, ka prasība nav pamatota un nav pierādīta. No prasības pieteikumam pievienotā pieteikuma izriet, ka 2007.gadā 17.martā tika saliets /pers. H/ piederošais dzīvoklis Nr./adrese/. Pieteikumā apdrošinātājam viņš norāda, ka dzīvokļa saliešanas iemesls ir virtuves kanalizācijas vada avārija dzīvoklī Nr. 25, kas atrodas virs viņa dzīvokļa. 2007.gada 28.martā atbildētājas pārstāvji, piedaloties dzīvokļu Nr.19 un Nr.25 īpašniekiem/īrniekiem ir konstatējuši, ka 2017.gada 17.martā plkst.20:00 saliets Uldim Salmiņam piederošais dzīvoklis, t.i. faktu, ka dzīvoklim ir radies bojājums saliešanas rezultātā. Kā saliešanas iemesls norādīts kanalizācijas sistēmas avārija dzīvoklī Nr. 25. Minētajos dokumentos ir fiksēti fakti, kuros nav atspoguļota atbildētājas vaina. Atbildētājai ir jāapsaimnieko dzīvojamās mājas kopīpašumā esošā daļa, bet tā ūdensvada un komunikāciju daļa, kas atrodas dzīvokļa īpašumā, ir jāapsaimnieko un jāuztur kārtībā dzīvokļa īpašniekam. Nav pierādīts, ka saliešanas iemesls būtu avārija kanalizācijas stāvvadā. Ir iestājies likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta astotajā daļā paredzētais noilgums regresa prasības celšanai

Uzklausījusi pušu paskaidrojumus, iepazinusies ar rakstveida pierādījumiem lietā un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus,

tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma sekojošu iemeslu dēļ.

Starp prasītāju un /pers. H/ 2006.gada 06.aprīlī noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums un izsniegta polise 18/00/0911/06, uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/ (lietas 23.lapa).

No lietas 26.lapā esošā dzīvokļa Nr. 19 Ezermalas ielā Nr. 25 Rīgā īpašnieka /pers. H/ prasības pieteikuma, kas iesniegts prasītājai, ir redzams, ka 2007.gada 17.martā ir applūdusi dzīvokļa virtuves, kas apvienota ar dzīvojamo istabu, griesti un siena. Apdrošināšanas gadījums noticis 2017.gada 17.marta vakarā, tā iemesls – virtuves kanalizācijas vada avārija dzīvoklī Nr. 25, kas atrodas virs pieteicēja dzīvokļa. Tikuši izsaukti atbilstošie avārijas dienesti.

Lietas 24.-25.lapā atrodas 2007.gada 28.martā sastādīts akts par dzīvokļa Nr. 19 Ezermalas ielā Nr. 25 Rīgā saliešanu, kas notikusi 2007.gada 17.martā plkst. 20:00. Komisija konstatējusi, ka dzīvokļa bojājumi radušies sakarā ar kanalizācijas sistēmas avāriju dzīvoklī Nr. 25. Minēto aktu ir parakstījuši dzīvokļu Nr. 19 un Nr. 25 īpašnieki/īrnieki.

Lietas 27.lapā atrodas Tāme dzīvokļa remontam /adrese/.

No lietas 28.lapā esošā 2007.gada 23.maija Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas akta ir redzams, ka apdrošinājuma ņēmējam /pers. H/ prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību par salieto dzīvokli 236 LVL (335,80 EUR) apmērā.

No minētā izriet, ka nav strīda par to, ka 2007.gada 17.martā ticis saliets /pers. H/ piederošais dzīvoklis un sakarā ar notikušo apdrošināšanas gadījumu viņam izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība iepriekš minētajā apmērā.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem (..).

Līdz ar to prasītājai kā apdrošinājuma atlīdzību izmaksājušajai personai ir prasījuma tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem.

Lietā nav strīda, ka dzīvojamās mājas Ezermalas ielā Nr. 25, Rīgā apsaimniekotājs laika periodā, kad iestājās minētais apdrošināšanas gadījums bija atbildētāja.

Prasītāja uzskata, ka dzīvokļa Nr. 19 saliešana notikusi un zaudējumi radušies apsaimniekotājas bezdarbības rezultātā – atbildētājai neveicot kanalizācijas sistēmas apsekošanu, kas ļautu savlaicīgi pamanīt un novērst bojājumu. Pret minēto iebilst atbildētāja. Līdz ar to lietā ir strīds par to, vai atbildētāja ir vainojama zaudējumu nodarīšanā un vai atbildētājas tiesiskais pienākums ir atlīdzināt radušos zaudējumus.

Civillikuma 1635.pants noteic, ka katrs tiesību aizskārums, t. i. katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu var par šo darbību vainot.

Mantisku aizskārumu gadījumā ir jāatlīdzina zaudējumi (Civillikuma 1770.-1792.pants).

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Atbilstoši Civillikuma 1773.pantam zaudējumi var būt tieši, netieši un nejauši. Savukārt Civillikuma l775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākuma pamati ir:1) nodarītāja prettiesiska rīcība; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars (*K. Torgāns, Saistību tiesības I. daļa, TNA, Rīga, 2006, 209.lpp.*). Bez tam judikatūrā vairākkārt uzsvērts, ka minētajiem zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumiem ir jāpastāv visiem vienlaicīgi.

Minētie zaudējumu atlīdzības piedziņas priekšnosacījumi atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta nosacījumiem ir jāpierāda tai personai, kura prasa zaudējumu piedziņu, savukārt atbildētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Nav strīda par to, ka viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – zaudējumu esamība un to apmērs atbilst cietušajai personai izmaksātās atlīdzības apmēram.

Tiesas ieskatā prasītāja nav pierādījusi, ka tieši atbildētājas prettiesiska rīcība (bezdarbība) būtu radījusi zaudējumus.

Civillikuma Ievada daļas 3. pantā paredzēts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Dzīvokļa saliešana notika 2007.gada 17.martā. Līdz ar to zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskās attiecības apspriežamas pēc likumiem, kas bija spēkā šajā laikā, t.i. pēc Civillikuma un likuma "Par dzīvokļa īpašumu" (zaudējis spēku 2011.gada 1.janvārī).

Likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 2.panta pirmajā daļā definēts dzīvokļa atsevišķā īpašuma jēdziens – atsevišķais īpašums ir daudzdzīvokļu mājā esoša no pārējās mājas daļas nošķirta telpa vai telpu komplekss, kas kā dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca ir iezīmēts mājas inventarizācijas plānā un kam ir piederīgas tā sienas, iekšējās starpsienas, griesti, grīdas, to apdare, logi, durvis, caurules, dūmvadi, vadu (komunikāciju) daļas un citu ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītu elementu daļas, visi uzlabojumi, kas atrodas telpas vai telpu kompleksa robežās, kā arī ārpus dzīvokļa esošās un ar to funkcionāli saistītās palīgtelpas un palīgēkas, ko īpašnieks ieguvis likumā paredzētajā kārtībā m bet šši paša likumā 3.panta pirmajā daļā definēts pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma daļas jēdziens – tā ir daudzdzīvokļu mājas daļa, kas sastāv no ārsienām, dzīvokli, neapdzīvojamo telpu vai mākslinieka darbnīcu atdalošām sienām, jumta, bēniņiem, kāpņu telpām, pagrabtelpām, kā arī logiem, durvīm, komunikācijām, iekārtām un citiem ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītiem elementiem, kas nepieder pie dzīvokļa, neapdzīvojamās telpas vai mākslinieka darbnīcas, kā arī zemes gabals, ja tas nav citas fiziskās vai juridiskās personas īpašumā.

No minētā izriet, ka vadu (komunikāciju) daļas, kas atrodas telpas vai telpu kompleksa robežās ir dzīvokļa īpašnieka atsevišķais īpašums, bet pārējā daļa, t.i. komunikāciju daļa, kas atrodas aiz telpas vai telpu kompleksa robežam ietilpst pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašuma daļā. Par dzīvokļa atsevišķā īpašuma uzturēšanu un apsaimniekošanu ir atbildīgs tā īpašnieks, bet par kopīpašumā esošās mājas daļas apsaimniekošanu ir atbildgs tās apsaimniekotājs, resp. persona, kuru dzīvokļa īpašnieki pilnvarojuši veikt attiecīgās darbības (konkrētajā gadījumā – atbildētāja).

Lai noteiktu, vai atbildētājai ir iestājies civiltiesiskās atbildības pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus, kas radušies sakarā ar dzīvokļa /adrese/saliešanu, ir jākonstatē, vai kanalizācijas vada bojājums ir bijis tieši mājas kopīpašumā esošajā daļā, t.i. ārpus atsevišķā īpašumā esošā telpu kompleksa robežām (kanalizācijas stāvvadā).

Tiesa atzīst, ka šādu faktu prasītāja nav pierādījusi. Kā jau iepriekš norādīts, cietušais, piesakot apdrošināšanas gadījumu, norādījis, ka viņa dzīvokļa saliešanas iemesls ir avārija virs viņa dzīvokļa esošā dzīvokļa Nr. 25 virtuves kanalizācijas vadā. Šāds iemesls dzīvokļa Nr. 19 bojājumiem ir norādīts arī 2007.gada 28.martā apsaimniekotāja sastādītajā aktā, kuru bez iebildumiem parakstījuši dzīvokļu Nr. 19 un Nr. 25 īpašnieks/ īrnieks. Akta 10.punktā nav konstatēts, kā vainas dēļ notikusi ūdens noplūde.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis norādīja, ka sakarā ar šo notikumu ūdens piegādes vai kanalizācijas stāvvadu avāriju minētajā mājā tās darbinieki nav konstatējuši. Pretējā gadījumā būtu sastādīts avārijas novēršanas akts.

No lietas 116.-120.lapā esošā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./nodalījuma numurs/redzams, ka ar kadastra Nr./kadastra numurs/ reģistrētā dzīvokļa /adrese/, īpašniece no 2002.gada 17.decembra līdz 2007.gada 7.jūnijam ir /pers. I/.

Lietas 121.- 122. lapā atrodas prasītājas 2013.gada 29.aprīļa pretenzijas vēstule par zaudējumu atlīdzību, kas adresēta /pers. I/ (*tā norādīts dokumentā*), bet 123. lapā atrodas /pers. I/ atbilde uz to. Atbildē minēts, ka dzīvokļa saliešanā viņas dzīvokļa komunikācijas neesot vainojamas, noplūde notikusi starpstāvu komunikāciju dēļ. Tiesas ieskatā tas ir ne ar kādiem pierādījumiem neapstiprināts apgalvojums.

Tiesas ieskatā prasības pieteikumam pievienotie 2007. gada 19. marta pieteikums un 28.marta akts neapstiprina mājas stāvvados notikušu avāriju kā cēloni cietušā dzīvokļa saliešanai. Ja prasītāja uzskatīja šos dokumentus par pietiekamiem pierādījumiem dzīvokļa Nr.19 saliešanas fakta konstatēšanai un apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, tas atkarīgs no pašas prasītājas ieskatiem. Taču, ja prasītāja vēlējās iesniegt regresa prasību pret zaudējumus nodarījušo personu, tai pašai ir jāgādā pierādījumi atbildētājas prettiesiskai rīcībai. Nav nekāda tiesiska pamata pierādīšanas pienākumu uzlikt atbildētājai.

Konkrētajā gadījumā sastādītais akts apliecina dzīvokļa saliešanas faktu, bet ne tās cēloni. Prasītāja regresa prasības lietas kārtošana uzsākusi tikai 2013.gadā, t.i. sešus gadus pēc notikuma, līdz ar to ir apgrūtināta iespēja noskaidrot avārijas cēloni.

Tā kā prasītāja nav iesniegusi pierādījumus atbildētājas vainai zaudējumu nodarīšanā, iztrūkst zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikums – nodarītāja prettiesiska rīcība. Līdz ar to nav tiesiska pamata piedzīt zaudējumus no atbildētājas.

Nav pamatoti atbildētāja iebildumi, ka iestājies likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta astotajā daļā noteiktais noilguma termiņš. Minētā tiesību norma nosaka noilguma termiņu apdrošinātāja regresa prasībai pret apdrošināto. Konkrētajā gadījumā celta regresa prasība nevis pret apdrošināto, bet pret personu, kura apdrošinātāja ieskatā nodarījusi tai zaudējumus. Līdz ar to prasība ceļama Civillikuma 1895.pantā noteiktajā termiņā.

Prasība celta par likumisko procentu, kas aprēķināti no 2013.gada 29.jūlija līdz 2016.gada 5.jūlijam, piedziņu. Tā kā prasījums par likumisko procentu piedziņu ir saistīts ar prasījuma par zaudējumu piedziņu apmierināšanu, noraidot minēto prasījumu, noraidāms arī prasījums par likumisko procentu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tā kā prasības ir noraidīta, tiesai nav tiesiska pamata piedzīt no atbildētājas prasītājas samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja nomaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 21,61 EUR (lietas 3.lapa). Starpība starp faktiskajiem un nomaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 16,91 EUR piedzenama no prasītājas valsts labā.

Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to arī nosakāms šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda:

Noraidīt Seesam Insurance AS Latvijas filiāle maza apmēra prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no prasītājas Seesam Insurance AS Latvijas filiāle (reģistrācijas Nr.40103475609, juridiskā adrese Muitas iela 1, Rīga, LV-1010) tiesas izdevumus 16,91 EUR (sešpadsmit *euro* 91 cents), tajā skaitā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Izdevumi jānomaksā: Tiesu administrācija, reģ.Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, bankas kods: TRELLV22, mērķis: kods 21499 (ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi).

Uzdot prasītājai Seesam Insurance AS Latvijas filiālei kvīti par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu nomaksu iesniegta Alūksnes rajona tiesā.

Noteikt prasītājai Seesam Insurance AS Latvijas filiāle sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums pasludināts 2017.gada 7.novembrī.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa